

Programma 2 Ruimte en wonen

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

Inleiding

Het programma loopt op koers. Eind 2023 is het ruimtelijk voorstel vastgesteld. Dit voorstel geeft richting in de keuzes en verbeeldt alle beleidsambities en vraagstukken waar Brabant richting 2050 voor staat. Het ruimtelijk voorstel is aan het Rijk aangeboden en wordt besproken met de verschillende departementen. Ook de aanvullende ruimtevraag van Defensie nemen we hierin mee. We werken met Rijk en partners aan het vervolg van het ruimtelijk voorstel waaronder het ruimtelijk arrangement, zodat de Brabantse belangen goed geborgd zijn in de (concept/ontwerp) Nota Ruimte van het Rijk.

Begin 2024 is de omgevingswet in werking getreden. Eind 2023 zijn nog veel plannen ingediend onder de oude wetgeving wat heeft geleid tot een grote werklast begin 2024 om de plannen te voorzien van een passende beoordeling (zie ook Statenmededeling).

In maart is de bestaande regeling Stimulering Woningbouw opnieuw opengesteld. Hierbij zijn ook de aanvullend ontvangen Rijksmiddelen van € 1,1 mln. ingezet om gemeenten te ondersteunen bij het mogelijk maken van versnelling van de woningbouw. Daarnaast hebben we een bijdrageregeling vastgesteld waarmee de regio's worden ondersteund bij het uitvoeren van de regionale woondeals. Tot slot zijn de eerste leningen in het kader van de regeling stimulering nieuwe woonvormen verstrekt.

Voor wat betreft werklocaties werken we via de aanpak Grote Oogst aan de verduurzaming van bedrijventerreinen. Op basis van het bestuursakkoord 2024-2027 verbreden en verdiepen we de Grote Oogst aanpak, waarbij we ook meekoppelkansen benutten, bijvoorbeeld in combinatie met opgaven op het gebied van mobiliteit en gezondheid. Ook werken we samen met partners toe naar een Green Deal voor Werklandschappen van de toekomst. Tot slot is op 7 maart de campusontwikkelingsorganisatie voor de Brainport Industries Campus (BIC) opgericht. De drie partijen (Provincie, Gemeente Eindhoven en SdK Vastgoed) hebben hiermee overeenstemming gevonden over de samenwerking en het vervolg van BIC 2. We werken aan de grote stedelijke opgaven van Brabant. Op basis van het in 2023 vastgestelde Ontwikkelperspectief NOVEX Stedelijk Brabant wordt nu een gezamenlijke uitvoeringsagenda opgesteld. Ook werken we aan specifieke stedelijke gebiedsontwikkelingen zoals bijvoorbeeld in Eindhoven, Fellenoord en Breda, 't Zoet (zie Statenmededeling). Zo is op 1 maart 2024 de BV opgericht om de gebiedsontwikkeling Fellenoord te realiseren (zie Statenmededeling) en worden voor gebiedsontwikkeling 't Zoet de plannen verder uitgewerkt op basis van het in 2023 vastgestelde ontwikkelperspectief. Het bestuursakkoord spreekt de ambitie uit om de stedelijke opgaven door te zetten. Op basis hiervan maken we uitvoeringsafspraken in de overige 10 stedelijke gebiedsontwikkelingen.

Begin 2024 is het Beleidskader Wonen en Werken aangeboden aan PS (PS 20/23). Na vaststelling van het kader en daaropvolgend de uitvoeringsagenda zullen bij een volgend S&V-moment de doelstellingen en prestaties in dit begrotingsprogramma hierop worden aangepast. Hierbij zullen tevens de aanpassingen op basis van het 27 oktober 2023 vastgestelde Beleidskader Leefomgeving (PS 77/22) worden meegenomen. Samen met Brabantse partners en externe onderzoeksbureaus wordt gewerkt aan de inhoud van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof 2.0. Deze wordt medio 2024 in definitieve vorm opgeleverd. Daarnaast houden we actuele ontwikkelingen bij op het gebied van stikstof(uitspraken) en andere landelijke ontwikkelingen. Ook continueert het stikstofloket haar ondersteunende en informerende werkzaamheden ten behoeve van belanghebbenden.

Wat willen we bereiken?

Verbeteren van omgevingskwaliteit

Indicatoren:

- Werkend stelsel om wettelijke taken, zoals beoordeling van ruimtelijke plannen, onder de Omgevingswet uit te kunnen voeren
- Gezondheid: in het programma Ruimte en Wonen zijn we onder andere actief met de verstedelijkingsopgaven en verduurzaming van de bedrijventerreinen. Hierin nemen we

gezondheid bevorderende maatregelen zoals vergroening tegen hittestress. De activiteiten zijn verwerkt in het vast te stellen beleidskader leefomgeving.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Begeleiden en beoordelen van initiatieven met ruimtelijke impact

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Realiseren stedelijke opgaven

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Uitvoeren Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS)

Indicator

2024

2025

Nader te bepalen o.b.v. actualisatie Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Realiseren van voldoende woningen, die aansluiten op de vraag

Indicatoren:

- Toename woningvoorraad: in de periode 2022 t/m 2030 worden, in lijn met de Nationale Woon- en Bouwagenda (NWBA), ten minste 130.000 woningen gebouwd (bruto groei). De voorraad neemt toe met ca. 120.000 woningen (netto groei), ca. 13.250 per jaar, waarvan twee derde betaalbaar:
 - o 36.000 sociale huurwoningen (ca. 4.000 per jaar);
 - o 44.000 middeldure huur- (< € 1.000,-) en betaalbare koopwoningen, onder de € 355.000 (ca. 4.900 per jaar).
- Zorgvuldige inpassing van nieuwe woonruimte: gemiddeld genomen wordt ca. tweederde van de jaarlijkse woningbouw (toevoeging aan de woningvoorraad) op binnenstedelijke locaties gerealiseerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 wordt een groei verwacht van ca. 10.500 woningen. De oorzaak voor de teruglopende groei hangt samen met vele factoren, waaronder bouw- en energieprijzen, renteontwikkelingen, juridische procedures, etc. We blijven ons inspannen om het bouwtempo weer op het benodigde niveau te krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualiseren informatie over bevolking, bouwen en wonen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Actualiseren van regionale afspraken over woningbouwaantallen, betaalbaarheid en doelgroepen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteunen van versnelling woningbouw

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stimuleren van nieuwe woonvormen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Verbeteren van vitaliteit en toekomstbestendigheid van werklocaties

Indicatoren:

- **Ontwikkeling van werklocaties**
Per regio/Regionaal Omgevingsoverleg komen we tot een afsprakenkader om de vraag naar en aanbod van werklocaties/bedrijventerreinen in evenwicht te brengen en te houden. Vraaggericht ontwikkelen maakt daarvan deel uit.
- **Verduurzamen van werklocaties**
12 bedrijventerreinen, waar maatregelen worden genomen betreffende de energietransitie, circulariteit en klimaatadaptatie (grote "oogst")
- **Versterken campussen**
Positie van campus in ecosystemen te versterken en daarmee toename van bedrijvigheid en aantal werknemers:

Aantal bedrijven: 2024 > 2023
 Aantal werknemers: 2024 > 2023

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualiseren van (regionale) afspraken bedrijventerreinen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Faciliteren van campussen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor 2020 is het belangrijk om naast de doorontwikkeling van de campussen een keuze te maken voor 8 “grote oogst”-terreinen; dit zijn bedrijventerreinen met (grote) mogelijkheden voor verduurzaming. De versnelling van campus- en locatieontwikkelingen laat zich op voorhand moeilijk ramen.

Ondersteunen van verduurzaming op 12 ‘Grote Oogst’ locaties

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelingen en onzekerheden

In zijn algemeenheid worden vele prestaties geleverd in samenwerking met externe partners. Daarmee zijn er ook onzekerheden voor wat betreft het conform planning behalen van prestaties en de uitnutting van budgetten.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

2. Ruimte en wonen	Begroting t/m wijz. 3	Wijziging 4	Begroting t/m wijz. 4
Lasten	78.148	-48.156	29.992
Baten	42.375	-33.094	9.281
Saldo baten en lasten	35.773 N	15.062 V	20.711 N

